

Лекція 8. Асортимент шовкових тканин для одягу

Зміст

1. Загальна характеристика асортименту шовкових тканин.

1. До асортименту шовкових належать тканини, які виробляють із натуральних, штучних і синтетичних ниток та волокон. 97 % сучасного асортименту шовкових тканин становлять тканини, виготовлені зі штучних і синтетичних волокон, лише 3% - із ниток натурального шовку. Виробництво шовкових тканин в Україні сконцентровано на Київському, Дарницькому, Черкаському шовкових комбінатах. Різноманітності асортименту тканин досягають за рахунок виготовлення тканин із хімічних волокон, які по зовнішньому виду та властивостях наближені до тканин із натуральної сировини; за рахунок використання різних за будовою ниток (комплексних, текстурованих, комбінованих, армованих, профільованих, еластомірних, металізованих тощо), сучасних способів обробки (гофре, витравлення, тиснення тощо). *Шовкові тканини виробляють усіма видами ткацьких переплетень. За забарвленням шовкові тканини бувають: сурові, напівбілі, гладко фарбовані, меланжеві, пістряво ткані, вибілені, друковані. Значна частина тканин проходить спеціальні види обробки: малозбігальну, малозминальну, антистатичну, протипілінгову, водовідштовхувальну тощо.*

За призначенням шовкові тканини поділяють на: платтяні, костюмні, сорочкові, плащові, пальтові, підкладкові.

Відповідно до волокнистого вмісту усі шовкові тканини поділяють на 8 груп:

- Тканини з натурального шовку;
- Тканини з натурального шовку у суміші з іншими волокнами;
- Тканини із штучних ниток;
- Тканини із штучних ниток у суміші з іншими волокнами;
- Тканини із синтетичних ниток;
- Тканини із синтетичних ниток у суміші з іншими волокнами;
- Тканини із штучних волокон та із штучних волокон у суміші з іншими волокнами;
- Тканини із синтетичних волокон та із синтетичних волокон у суміші з іншими волокнами.

2. Тканини з натурального шовку: виробляють з ниток шовку-сирцю. Це найлегші (14...98 г/м²), тонкі, шовковисті, приємні на дотик тканини, з високими гігієнічними властивостями. Тканини з шовкових ниток складні в швейному виробництві, вони легко розтягуються, перекошуються, обсипаються, ковзають. Найвідоміші з них креп-шифон, креп-жоржет, крепдешин.

Завдяки використанню ниток крепової крутки ці тканини мають дрібнозернистий креповий ефект.

Креп-шифон — це крепова тонка, прозора, легка (20...30 г/м²) тканина полотняного переплетення з двониткового крепу по основі та пітканню. Із характерною дрібнозернистою матовою поверхнею з чітко вираженим креповим ефектом.

Креп-жоржет — по будові аналогічна креп-шифону, проте більш щільна, важча (35...65 г/м²), менш прозора, виготовлена полотняним переплетенням.

Крепдешин — напівкрепова тканина полотняного переплетення (нитки шовку-сирцю в основі, крепової крутки — у пітканні), щільна, непрозора, із м'яким блиском, поверхневою щільністю 55...75 г/м².

Шовкові полотна — це платтяні тканини з гладкою поверхнею (без крепового ефекту), які виробляються полотняним переплетенням із шовкових ниток.

Тканини з натурального шовку у суміші з іншими волокнами: виробляють із ниток натурального шовку у поєднанні із штучними (віскозними, ацетатними та триацетатними) або синтетичними (капроновими, лавсановими) нитками, а також бавовняною та віскозною пряжею. Ці тканини порівняно з чисто шовковими тканинами важчі (поверхнева густина 40...320 г/м²). Асортимент тканин цієї групи малочисельний.

Оксамит — виробляють ворсовим переплетенням, на поверхні тканини утворюється короткий, щільний вертикальний ворс. В якості основи й піткання використовують шовкові нитки, для створення ворсову — віскозу. Зазвичай тканини гладко фарбовані, їх поверхнева густина — 150...180 г/м.

Оксамит витравний — це ворсова тканина із ниток шовку-сирцю в основі та ворсу із віскози; ворс розміщується лише на окремих ділянках тканини, на інших ділянках віскозний ворс витравлюється розчином сірчаної кислоти. Поверхнева щільність 150...180 г/м². Зазвичай виробляють гладко фарбованими.

Тканини зі штучних ниток: виробляють з віскозних, ацетатних, триацетатних ниток, можуть бути однорідними або неоднорідними (з різних видів штучних ниток). Ці тканини за обсягом виробництва посідають чільне місце серед шовкових тканин, бо в Україні є власна сировинна база для їх виробництва. Тканини характеризуються гарним зовнішнім виглядом, добре драпіруються, мають високі показники гігієнічних властивостей (віскозні тканини), порівняно з тканинами із натуральних ниток вони важчі (поверхнева густина 70...250 г/м²), товстіші, жорсткіші, більше зминаються й збігаються. Під час ВТО беруть до уваги волокнистий склад тканин, обережно прасують тканини з ацетатних волокон, злегка нагрітою праскою.

Штапельні – виготовляють з віскозної або змішаної пряжі (віскозно-лавсанової, віскозно-триацетатної, віскозно-бавовняної, віскозно-ацетатно-капронової). Штапельні тканини м'які, гігієнічні, добре драпіруються, проте вони нестійкі до прання, збігаються та зминаються. Для усунення цих недоліків їх піддають малозсідальній і малозминальній обробці. Завдяки поєднанню в тканині різних волокон (штучних, синтетичних) вдається імітувати бавовняні (штапельне полотно) або вовняні тканини.

Тканини із штучних ниток у суміші з іншими волокнами: тканини цієї групи виробляють із штучних, найчастіше з ацетатних, триацетатних ниток в основі та синтетичних у чистому виді або в поєднанні з іншими нитками по пітканню. З метою покращення основних властивостей тканин застосовують еластомірні нитки (еластик).

Тканини із синтетичних ниток: виробляють з капронових, лавсанових ниток, лавсано-бавовняної пряжі (67 % лавсану), металічних та металізованих ниток. Ці тканини найміцніші, пружні, характеризуються високою зносостійкістю, малим ступенем зминання, їх недоліком є низька гігроскопічність, здатність швидко електризуватись, забруднюватись. Синтетичні тканини складні в обробці: обсыпаються, чинять опір різанню, під час утворення строчки шви зтягуються, при тривалому тиску на тканину під час ВТО можуть виникати ласи. Залежно від призначення ці тканини можуть мати різну поверхневу щільність від 120 до 300 г/м². Полегшені платтяні тканини поверхневою густиною 40...90 г/м² виробляють з капронових ниток. Деякі види синтетичних тканин за своїм зовнішнім виглядом і властивостями імітують тканини з натуральних волокон. Це тканини типу жоржет, шифон з капронових ниток, маркізет з лавсанових ниток, вовняноподібні тканини з капронових ниток.

Тканини із синтетичних ниток у суміші з іншими волокнами: виробляють із синтетичних ниток в основі та штучної або змішаної пряжі в пітканні. Ці тканини виробляють переважно складними, жакардовими й комбінованими переплетеннями. Поєднуючи різні властивості штучних і синтетичних ниток, ці тканини мають необхідну гігієнічність, зносостійкість, міцність.

Шовкоподібні тканини — це легкі тканини, вироблені з капронових, лавсанових ниток, які імітують аналогічні крепові тканини з шовкових ниток. Деякі тканини (здебільшого тканини жакардових переплетень) оздоблюють металізованими нитками.

Бавовняноподібні тканини - виробляють із синтетичних ниток в основі та з різних видів натуральної пряжі в пітканні. Ці тканини м'які, еластичні, пружні, гігієнічні, стійкі до витирання, не збігаються.

Вовняноподібні тканини - виробляють з капронових, лавсанових ниток, різними переплетеннями. Завдяки наявності

вовняного грифу вони імітують вовняні тканини і мають їх назви (шотландка, креп тощо). *Сорочкові тканини* – виробляють із кардної змішаної лавсано-віскозної пряжі (з вмістом 50, 67 і 80 % лавсанового волокна) і лавсано-бавовняної пряжі (з вмістом 33, 50, 67 % бавовняного волокна). Вони мають гарний зовнішній вигляд, міцні, гігієнічні, мало зминаються і не збігаються. Сорочкові тканини виробляють полотняними, похідними, жакардовими переплетеннями. За обробкою можуть бути вибіленими, гладко фарбованими, пістряво тканими. Типові тканини проходять малозсідальну та малозминальну заключні обробки. Поверхнева густина цих тканин - 80... 150 г/м².

Тканини із штучних волокон та із штучних волокон у суміші з іншими волокнами; тканини із синтетичних волокон та із синтетичних волокон у суміші з іншими волокнами виробляють із однорідної або змішаної штапельної пряжі як однониткової так і крученої, а також із штапельної пряжі, скрученої із комплексними нитками. Більшу частину тканин із штапельних штучних волокон виробляє бавовняна промисловість, хоча ці тканини і вказані у преїскуранті шовкових тканин.